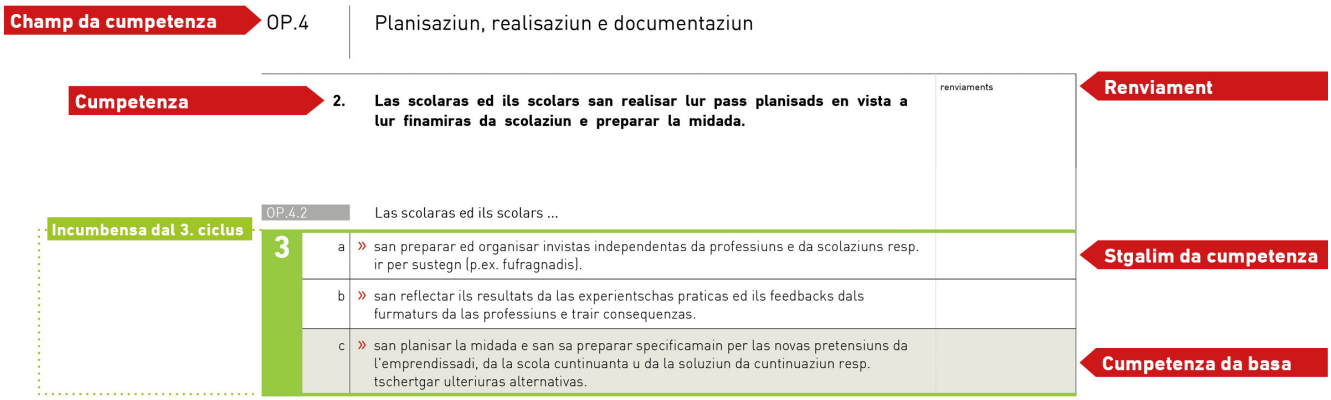
Lehrplan
Plan d'instrucziun
Piano di studio 21

Orientaziun professiunala

CDEP-T
Conferenza dals directurs chantunals da l'educaziun publica da la Svizra tudestga

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponiblas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21 Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Iwan Raschle
Copyright:	Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

OP.1	Profil da persunalitad	2
OP.2	Vias da furmaziun, mund da professiun e da lavur	3
OP.3	Sa decider ed ir enturn cun difficultads	4
OP.4	Planisaziun, realisaziun e documentaziun	5

OP.1 Profil da persunalitad

			renviaments
	1.	**Las scolaras ed ils scolars san descriver e nizzegiar lur profil da persunalitad.**	
OP.1.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san percepir e descriver elements da lur profil da persunalitad (abilitads, premissas, interess, tenutas, valurs).	
	b	» san cumparegliar e nudar il maletg da sasezs cun il maletg che auters han dad els resp. cun la perspectiva externa.	
	c	» san trair conclusiuns per lur tscherna da furmaziun e da professiun or da lur maletg da sasezs ed or dal maletg che auters han dad els.	

OP.2 Vias da furmaziun, mund da professiun e da lavur

			renviaments
	1.	**Las scolaras ed ils scolars san s'acquistar ina survista dal sistem da furmaziun svizzer cun agid da funtaunas d'infurmaziun e da cussegliaziun.**	
	OP.2.1	Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san declerar ils tratgs fundamentals da la scolaziun e da la furmaziun supplementara svizra sco era sia permeabilitad a maun d'ina grafica simpla.	
	b	» san procurar a moda independenta infurmaziuns davart almain trais professiuns resp. vias da scolaziun tschernidas sin differents champs professiunals (p.ex. en il center d'infurmaziun professiunala (CIP), en l'internet, a fieras da professiuns, ad occurrenzas d'infurmaziun).	
	c	» san mussar e cumparegliar pretensiuns ed activitads a maun d'almain duas vias da professiun resp. da scolaziun tschernidas. » san resguardar - en lur ponderaziuns e scleriments - era pretensiuns ed activitads da scolaziuns e professiuns ch'èn atipicas per ina schlattaina.	

			renviaments
	2.	**Las scolaras ed ils scolars san crear ina relaziun persunala cun il mund da lavur e trair conclusiuns per lur tscherna da scolaziun e da professiun.**	
	OP.2.2	Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san metter professiuns da lur ambient famigliar e d'ulteriurs conturns en relaziun cun lur giavisch da furmaziun e da professiun actual.	
	b	» san reflectar atgnas caracteristicas ed aspectativas biograficas da lur ambient areguard la professiun, metter en dumonda stereotips specifics per las schlattainas e stereotips socials e culturals sco era defender in'atgna posiziun en quest reguard.	
	c	» san trair consequenzas per l'atgna tscherna da furmaziun e da professiun.	

OP.3 Sa decider ed ir enturn cun difficultads

			renviaments
	1.	**Las scolaras ed ils scolars san metter prioritads, sa decider, ma restar a medem temp averts per alternativas.**	
OP.3.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san applitgar en simplas situaziuns dal mintgadi differentas metodas per chattar decisiuns (p.ex. planta da decisiuns, pro / contra, sentiment / saun giudizi).	
	b	» san determinar l'atgna posiziun sin basa da la cumparegliaziun dal profil da persunalitad e sin basa da la survista da las vias da furmaziun, dal mund da professiun e da lavur e fixar emprimas finamiras da scolaziun cunvegnentas.	
	c	» san tscherner almain trais professiuns pussaivlas tenor criteris prescrits, motivar e giuditgar la tscherna e persequitar vinavant ella a moda consequenta.	
	d	» san sa decider per ina scolaziun u ina professiun, ma restar a medem temp averts per alternativas (p.ex. professiuns parentadas, autra scolaziun, soluziun transitorica).	

			renviaments
	2.	**Las scolaras ed ils scolars san identifitgar sfidas pussaivlas en il process da furmaziun e da tscherna da professiun, numnar frustraziuns, includer atgnas resursas e sviluppar pussaivladads da soluziun.**	
OP.3.2		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san numnar difficultads sco era sentiments engrevgiants e motivs da frustraziun en il process da furmaziun e da tscherna da professiun, san sa fatschentar cun tals e restar conscients da lur resursas (p.ex. abilitads, sustegn da lur ambient).	
	b	» san analisar - ensemen cun las persunas responsablas per l'educaziun e/u persunas spezialisadas - difficultads en il process da furmaziun e da tscherna da professiun (p.ex. premissas persunalas, situaziun economica, martgà da lavur).	
	c	» san sviluppar soluziuns orientadas a las resursas en cas da difficultads (p.ex. sulets, ensemen cun las persunas responsablas per l'educaziun e/u persunas spezialisadas).	

OP.4 Planisaziun, realisaziun e documentaziun

			renviaments
	1.	**Las scolaras ed ils scolars san metter finamiras en il rom da la decisiun da furmaziun e da professiun, planisar il process d'annunzia concret ed - en cas da basegn - metter novas finamiras sco era planisar alternativas.**	
OP.4.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san metter finamiras per simpels projects (d'emprender) en il process da furmaziun e da tscherna da professiun.	
	b	» san planisar il process d'annunzia concret en lur decisiun da furmaziun resp. da professiun (p.ex. examens d'admissiun, tests, procedura d'annunzia).	
	c	» san - en cas da basegn - metter novas finamiras e planisar alternativas (p.ex. purschidas transitoricas, autras soluziuns da cuntinuaziun).	

			renviaments
	2.	**Las scolaras ed ils scolars san realisar lur pass planisads en vista a lur finamiras da scolaziun e preparar la midada.**	
OP.4.2		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san preparar ed organisar invistas independentas da professiuns e da scolaziuns resp. ir per sustegn (p.ex. fufragnadis).	
	b	» san reflectar ils resultats da las experientschas praticas ed ils feedbacks dals furmaturs da las professiuns e trair consequenzas.	
	c	» san planisar la midada e san sa preparar specificamain per las novas pretensiuns da l'emprendissadi, da la scola cuntinuanta u da la soluziun da cuntinuaziun resp. tschertgar ulteriuras alternativas.	

	3.	**Las scolaras ed ils scolars san documentar a moda suandabla lur process da tscherna da professiun e cumpilar lur documents d'annunzia sin basa da questa documentaziun.**	renviaments
OP.4.3		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	a	» san documentar lur resursas specificas (abilitads, experientschas, activitads en scola ed en il temp liber, enconuschientschas linguisticas).	
	b	» san rimnar e documentar infurmaziuns ed experientschas impurtantas da la pratica (infurmaziuns davart professiuns, giudicaments da fufragnadis).	
	c	» san documentar il process da decisiun persunal e motivar a moda suandabla la tscherna da professiun u da scolaziun, en spezial l'atgna motivaziun.	
	d	» san cumpilar infurmaziuns impurtantas per lur documents d'annunzia cun agid dals documents rimnads (p.ex. portfolio, ordinatur da tscherna da professiun).	